

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๕๐๔/๓๗๔๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับ
“เด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติ”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๑๗/๑๔๕๔
ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๔/๑๘๖๓
ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๘.๔/๑๔๖๐
ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ เรื่อง “เด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติ” ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๘ รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับเรื่อง “เด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติ” และรับทราบความเห็น
ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบ
ประสานการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อรายงานให้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ตามมติ
คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๗ ด้วย

/ จึงเรียนมา ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วยแล้ว ทั้งนี้
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติพร้อมความเห็น และผลการพิจารณาของกระทรวงมหาดไทยทางเว็บไซต์ของ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ อูวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

16 ส.ค. 2548

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

CK-1_019

๑๕ 14 ส.ค. 2548
รอง.สว.
ผอ.สช.
ผอ.กลุ่ม
จวค.
ผู้พิมพ์... ..

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓
เรื่อง เด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติ

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง เด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ประชุมร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาเสนอความเห็นและผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. รัฐบาลควรกำหนดนโยบายและมาตรการในการแก้ไขและป้องกันปัญหาเด็กเร่ร่อนที่ไร้หลักฐานแสดงตนว่าเป็น “คนไทย” โดยถือเป็นการกิจสำคัญและเร่งด่วน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องและเป็นรูปแบบเดียวกัน	๑.๑ เห็นด้วยกรณีที่รัฐควรกำหนดนโยบายและมาตรการในการแก้ไขและป้องกันปัญหาเด็กเร่ร่อนที่ไร้หลักฐานแสดงตนเป็น “คนไทย” เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้มีแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องและเป็นรูปแบบเดียวกัน โดยได้กำหนดแนวทางและมาตรการเร่งด่วนรวม ๓ มาตรการ คือ ๑.๑.๑ ดำเนินการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรของทางราชการ ๑.๑.๒ การให้สถานะแก่บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง ๑.๑.๓ การให้สิทธิขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมแก่บุคคลที่ได้รับการสำรวจตามมาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้ปรับปรุงและแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับการลงรายการสัญชาติไทยให้กับเด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติในส่วนของอาศัยอยู่ดั้งเดิมแต่ตกสำรวจจากทางราชการ ทั้งนี้เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่นำไปสู่การพิจารณาได้อย่างชัดเจน มีประสิทธิภาพ และรวดเร็วยิ่งขึ้น

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. รัฐควรจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ และองค์กรภาคเอกชน เป็นต้น เพื่อดำเนินการตามนโยบายในการแก้ไขและป้องกันปัญหาเด็กเร่ร่อน โดยมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้	๑.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กำหนดนโยบายและมาตรการในการแก้ไขและป้องกันปัญหาเด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติดังนี้ ๑.๒.๑ การป้องกันปัญหา โดยการทำงานเชิงรุกกับครอบครัว ชุมชน ขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการดำเนินการทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ๑.๒.๒ การแก้ไขปัญหา โดยการคุ้มครองเด็กโดยจัดที่พักอาศัยให้อยู่ชั่วคราว การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเร่ร่อน โดยนำเด็กคืนสู่ครอบครัว ฝึกและหาอาชีพที่เหมาะสม จัดทำโครงการสร้างสายใยรักพิทักษ์เด็ก เพื่อให้เด็กรู้จักวางแผนการดำเนินชีวิตและสามารถกลับสู่สังคมได้อย่างเด็กทั่วไป รวมทั้งจัดชุดปฏิบัติการเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ๑.๒.๓ การดำเนินการร่วมกับเครือข่ายองค์กรเพื่อเด็กเร่ร่อน ประกอบด้วย องค์กรภาครัฐและเอกชน ร่วมกันวางแผนจัดทำกิจกรรมดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรม ๒. เห็นด้วยที่รัฐควรจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจประกอบด้วยตัวแทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามนโยบายในการแก้ไขและป้องกันปัญหาเด็กเร่ร่อน โดยมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน นอกจากนี้ ยังมีมาตรการเสริมของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๑ สํารวจตัวเลขเด็กเร่ร่อนที่แท้จริงทั่วประเทศ เพื่อบรรณข้อมูลและขึ้นทะเบียนบุคคล นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นวาระแห่งชาติ ในการให้สัญชาติหรือจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน แสดงสถานะแยกประเภทบุคคลเป็นการเฉพาะ ๒.๒ ปรับปรุงระเบียบและมาตรการ เกี่ยวกับเด็กแรกเกิด การคุ้มครองเด็กที่ถูกทอดทิ้ง และการอุปการะเป็นผู้ปกครองหรือบิดามารดาบุญธรรม เพื่อให้โรงพยาบาล สถานพยาบาล สถานสงเคราะห์ ต่าง ๆ และสถานี่ตำรวจ ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีระเบียบแบบแผนเดียวกัน ๒.๓ พิจารณาหาแนวทางในการสนับสนุนให้เด็กเร่ร่อนได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อลดปัญหาทางสังคมและสร้างความมั่นคงให้แก่ชาติ	๒.๑ กระทรวงมหาดไทย จัดทำโครงการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีชื่อในระบบทะเบียนราษฎร พร้อมจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไร้สัญชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทุกคน ๒.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการปรับปรุงระเบียบและมาตรการเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด และการคุ้มครองเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ๒.๓ สนับสนุนให้เด็กเร่ร่อนได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อลดปัญหาทางสังคมและสร้างความมั่นคงของชาติ ประกอบด้วย ๒.๓.๑ มีหลักฐานการเกิดในประเทศไทย โดยกระทรวงมหาดไทย พิจารณาปรับปรุงและแก้ไขระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร เพื่อให้การออกเอกสารเกี่ยวกับหลักฐานการเกิดทั้งในส่วนของเด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติ ซึ่งเป็นคนดั้งเดิม และเด็กเร่ร่อนไร้หลักฐานที่อพยพเข้ามา เป็นไปอย่างชัดเจน ๒.๓.๒ ได้รับการบริการด้านสาธารณสุขในประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุขได้ให้บริการแก่บุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทุกกลุ่มอยู่แล้ว

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๒.๓.๓ ได้รับการบริการด้านการศึกษาในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย ดังนี้ ๒.๓.๓.๑ การขยายโอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทยสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา ๒.๓.๓.๒ จัดสรรงบประมาณอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวให้แก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่กลุ่มบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย ๒.๓.๓.๓ ประสานกับกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้จัดทำข้อมูล (เลขประจำตัว ๑๓ หลัก) เกี่ยวกับบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย สามารถเดินทางไปศึกษาได้เป็นระยะเวลาตามหลักสูตรการศึกษาระดับนั้น โดยไม่ต้องขออนุญาตเป็นครั้งคราว รวมทั้ง จัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนที่หนีภัยจากการสู้รบ ๒.๓.๔ ได้รับสิทธิการทำงานในประเทศไทยตามความรู้และประสบการณ์ โดยกระทรวงแรงงานกำลังพิจารณาปรับปรุงและแก้ไขการมีสิทธิในการทำงานในประเทศไทย เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์แรงงานในปัจจุบัน สำหรับบุคคลต่างด้าว หรือบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน เพื่อประโยชน์ในการประสานความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กเร่ร่อน โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๔. รัฐควรจัดทำโครงการเพื่อการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้องของภาครัฐ และเอกชนให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กและการให้สัญชาติ	๓. เห็นด้วยที่จะมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน เพื่อประโยชน์ในการประสานความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กเร่ร่อน เนื่องจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจที่จะต้องมีการสำรวจข้อมูลเด็กเร่ร่อน จำนวน ๒ ปี / ครั้ง โดยให้ประสานกับกระทรวงมหาดไทยในการสำรวจและเก็บข้อมูลดังกล่าว ๔. เห็นด้วยที่รัฐควรจัดทำโครงการเพื่อฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของภาครัฐและเอกชนให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กและการให้สัญชาติ โดยเห็นควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ ๔.๑ เรื่องสิทธิเด็กโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินการประสานงานกับเครือข่ายองค์กรเพื่อเด็กเร่ร่อน ในการร่วมกันอบรมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก ๔.๒ เรื่องการให้สัญชาติโดยกระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครองจัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในการให้สัญชาติกับบุคคลที่ไร้สัญชาติ ซึ่งจะครอบคลุมกลุ่มเด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. รัฐควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำหลักฐาน การเกิด การลงทะเบียนเด็กในทะเบียนบ้าน รมรณรงค์สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อการเลี้ยงดูเด็ก เป็นการป้องกันปัญหาสังคมและประเทศชาติในอนาคต	๕. เห็นด้วยที่รัฐควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำหลักฐาน การเกิด การลงทะเบียนเด็กในทะเบียนบ้าน รมรณรงค์สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อการเลี้ยงดูเด็ก เพื่อการป้องกันปัญหาสังคมและประเทศชาติในอนาคต โดยมอบหมายหน่วยงานต่างๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๕.๑ เรื่องการจัดทำหลักฐานการเกิดและการลงทะเบียนเด็กในทะเบียนบ้าน มอบให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้อง ๕.๒ เรื่องการรณรงค์สร้างจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อการเลี้ยงดูเด็ก มอบให้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานเอกชน รวมทั้งเครือข่ายองค์กรต่างๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กเร่ร่อนดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๘ รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับเรื่อง “เด็กเร่ร่อนที่ไร้สัญชาติ” และรับทราบความเห็นผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบประสานการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อรายงานให้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๗ ด้วย

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๘

(นายบรรศักดิ์ อูวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี